

## B.A. Semester - 1 (CBCS) Examination

Nov/Dec - 2022 (OLD COURSE)

## FOUN. CLASSICAL:SANSKRIT(FOUNDATION CLASSICAL LANGUAGE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

## Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (અ)નીચેનામાંથી કોઇપણ બે શ્લોકોનું ગુજરાતી ભાષાંતર કરો. (08)
- (૧) પ્રાણાધિકોઽસ્મિ ભવતા કૃતોપદેશઃ  
શૂરેષુ યામિ ગણનાં કૃતસાહસોઽસ્મિ।  
સ્વચ્છન્દતો વદ કિમિચ્છાસિ કિં દદાનિ  
હસ્તે સ્થિતા મમ ગદા ભવતશ્ચ સર્વમ્॥
- (૨) મમ હિ પિતૃભિરસ્ય પ્રસ્તુતો જ્ઞાતિભેદસ્તદિહ,  
મયિ તુ દોષો વક્તૃભિઃ પાતનીયઃ।  
અથ ચ મમ સ પુત્રઃ પાણ્ડવાનાં તુ પશ્ચાત્।  
સતિ ચ કુલવિરોધે નાપરાધ્યન્તિ બાલાઃ॥
- (૩) યે દુર્બલાઃ ચ કૃપણાઃ ચ નિરાશ્રયાઃ ચ  
ત્વત્ત ચ સામ મૃગયન્તિ ન ગર્વયન્તિ।  
જ્યેષ્ઠો ભવાન્ પ્રણયિનસ્ત્વયિ તે કુટુમ્બે,  
તાન્ ધારયિષ્યસિ મૃગૈઃ સહ વર્તયન્તુ॥
- (૪) ગજેન્દ્રાઃ કલપ્યન્તે તુરગપતયો વર્મરચિતા,  
રથાઃ સાનૂકર્ષાઃ કૃતપરિકરાઃ યોધપુરુષાઃ।  
સમુદ્યોગં દ્રષ્ટ્વા ભયમનનુભૂતં સ્પૃશતિ માં,  
ન ખાલ્વાત્મન્યસ્તં કૃતમતિરહં તે તુ ચપલાઃ॥
- પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે સસંદર્ભ સમજાવો. (06)
- (૧) અકાલે સ્વસ્થવાક્યં મન્યુમુત્પાદયતિ।  
(૨) ઉષરેષ્વપિ સસ્યં સ્યાદ્ યત્ર રાજા યુધિષ્ઠિરઃ।  
(૩) રુપેણ સ્ત્રિયઃ કથ્યન્તે, પરાક્રમેણ તુ પુરુષાઃ।  
(૪) સાન્ત્વં હિ નામ દુર્વિન્તતાનામૌષધમ્।
- પ્રશ્ન-૨ કવિ ભાસના જીવન તથા કવન પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (18)
- અથવા  
ભાસ સમસ્યા સવિસ્તાર સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ 'પંચરાત્ર' ને આધારે કવિ ભાસનું નાટ્યકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (18)
- અથવા  
ભાસકાલીન સમાજ પર વિસ્તૃત નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન-૪ પંચરાત્રની આધાર સામગ્રી દર્શાવી, ભાસે તેમા કરેલા પરિવર્તનો વર્ણવો. (18)
- અથવા  
'સમવકાર' નાં લક્ષણો જણાવી, 'પંચરાત્રમ્' નું સમવકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે ટૂંકનોંધ લખો. (18)
- (૧) પંચરાત્રમ્ શીર્ષક  
(૨) અભિમન્યુનું પાત્રાલેખન  
(૩) ગોગ્રહણપ્રસંગઃ।  
(૪) ભાસોહાસઃ- ભાસનો હાસ્યરસ.